

Amadeu Vives, l'emigrant

Nascut al peu de la muntanya de Montserrat, el compositor Amadeu Vives (Collbató, 1871 - Madrid, 1932) desenvolupà una activitat polifacètica com a director d'orquestra, empresari i escriptor. Autor d'èxit, per raons de feina s'instal·là a principis del segle XX a Madrid, des d'on viatjà arreu del món.

S'ha insinuat que Vives hauria trobat a Madrid un ambient més receptiu als seus interessos professionals: l'escena musical madrilenya, on triomfava amb esclat la sarsuela, donava moltes més oportunitats a un compositor de vocació teatral com Vives, que hi establí sòlides relacions amb els principals músics i intèrprets espanyols.

Tanmateix, Vives va mantenir sempre una relació permanent amb Catalunya, tant pel que fa a la composició –un nombre important de les seves obres líriques es recolzen en poemes o llibrets en català– com per la seva amistat continuada amb músics, artistes i intel·lectuals catalans.

Home d'acció, compromís i inquietuds intel·lectuals, el 1891 fou un dels fundadors de l'Orfeó Català. Poc més tard, amb la finalitat d'ajudar al manteniment dels artistes en la seva vellesa, participaria amb altres músics en la creació de la *Sociedad de Autores Españoles*, precedent de la SGAE. En els darrers anys de la seva vida es va implicar en la vida política com a candidat a regidor de Barcelona per Acció Catalana el 1931 –intent que, finalment no va reeixir–. Sol·licitat sovint com a articulista i conferenciant, ens ha deixat diversos assaigs sobre estètica de la música, però també sobre molts altres temes; entre ells cal destacar, pel seu optimisme, la conferència *L'entusiasme és la sal de l'ànima*, dedicada a Lluís Millet.

El 1966 els papers d'Amadeu Vives ingressaven a la Biblioteca de Catalunya gràcies a l'adquisició de la Col·lecció teatral d'Artur Sedó. D'una gran riquesa, aquest fons inclou un nombre important de partitures manuscrites, però també fragments de llibrets i altres documents, així com una extraordinària correspondència. Serveixi aquesta mostra com a breu homenatge al músic en l'any en que les seves despulles han retornat al peu de les muntanyes que el van veure néixer.

Pol Cruells, *Secció de Música*
Anna Gudayol, *Secció de Manuscrits*

1. Cançons i sardanes

–Orfeó Català. *Estatuts y reglament general : aprobats per l'Associació lo dia 23 de janer de 1899*. Barcelona : Impr. de Pere Ortega, 1899. **M 6987/34**

–Amadeu Vives. *Cansó de les Palles*. Lletres d'en Joseph Mas. Barcelona : Joan Jutglar, 1895. **M 4418/32**

–Amadeu Vives. *L'Emigrant*. [Lletres de] Mn. Cinto Verdager. [S.l. : s.n., 19--]. **M 3141/48**

–Amadeu Vives. *L'Emigrant*. Lletres de Mossèn Jacinto Verdager. Barcelona : Musical Emporium de Vda. de J.M. Llobet, [19--]. **M 4253/38**

–Amadeu Vives. *El cant del poble : himne de Catalunya*. Lletres de Josep Ma. Sagarra ; adaptació i harmonització d'una melodia de J.A. Clavé. Buenos Aires : Juan Feliu, [19--]. **M-4-C 1/9**

–Amadeu Vives. *El Cant del poble : himne de Catalunya*. Adaptació i harmonització d'una melodia de Josep A. Clavé. Lletres de Josep Ma. Sagarra. 2a ed. Barcelona : Unión Musical Española, [1914 o post.]. **M-Fol-C 2/41**

–Amadeu Vives. *Canciones epigramáticas : para canto y piano*. Madrid ; Barcelona [etc.] : Unión Musical Española, cop. 1916. **2006-4-C 68/18**

–Amadeu Vives. *La Balanguera : cançó*. Lletres de Joan Alcover. Barcelona [etc.] : Unión Musical Española, cop. 1926. **M 5046/36**

–Amadeu Vives. *Sardanes per a piano*. Bilbao [etc.] : Unión Musical Española, [ca. 1926]. **M-Fol-C 2/14**

2. Òperes

–Amadeu Vives. *Artús : opera en tres actes y un epílogo : canto y piano*. Letra de Sebastià Trullol y Plana. Reducció per a cant i piano. [1895 o post.]. **M 2038**

–Amadeu Vives i Sebastià Truyol. Carta al president de la Lliga de Catalunya [Josep M. Valls Vicens]. [ca. 1895]. **Ms. 2268/144**

–Amadeu Vives. *Euda d'Uriach: llegenda líric-dramàtic-fantàstica en quatre actes i vuit quadres*. Lletres d'Àngel Guimerà. Partitura hològrafa. 1898-1900. **M 1978**

–*Euda d'Uriach : [argumento de la] ópera en 4 actos*. Letra catalana, original de don Àngel Guimerà ; traducció italiana per Angelo Bignotti ; música de Amadeu Vives. [Barcelona] : Lit. Estany, [1900 o post.]. **Rull C 1/2-12°**

–Amadeu Vives. Carta a Àngel Guimerà. 1 de maig de 1898.

Fons Àngel Guimerà. Correspondència / Vives

–Amadeu Vives. *Himne marcial*, il·lustració musical paròdica. Al verso d'una tarja de visita del Dr. Pere Esquerdo Esquerdo. [189-]. **[per assignar]**

–Amadeu Vives. *Les joies de la Roser*. Text de Frederic Soler. Reducció per a veu i piano hològrafa i llibret manuscrit [1866-1932]. **M 2009**

3. Sarsueles

–Amadeu [Amadeu Mariné Vadalco]. *Retrat d'Amadeu Vives*. Fotografia b/n. Amb dedicatòria autògrafa a Jaume Llompart. [192-]. **XI. 7 BC 227**

–Amadeu Vives. *Doña Francisquita : comedia lírica en tres actos*. Letra de F. Romero y G. Fernández Shaw. Reducció per cant i piano. Madrid : Música Española, cop. 1923-1924. **2006-Fol-385**

–Amadeu Vives. *Doña Francisquita : número inédito*. Partitura hològrafa. [1922-1923]. **M 2014**

–Amadeu Vives. *Doña Francisquita : comedia lírica en tres actos*. Letra de F. Romero y G. Fernández Shaw. 2a ed. corregida. Reducció per cant i piano. Madrid : Harmonía, revista musical, 1941. **M-Fol-132**

–Guillermo Fernández-Shaw. Carta a Amadeu Vives. 23 de juny de 1923. **Ms. 2161-2163, doc. 299**

–Federico Romero. Carta a Amadeu Vives. Ciudad Lineal, 8 de juliol de 1923. **Ms. 2161-2163, doc. 882**

4. Sarsueles

–Amadeu Vives. *Don Lucas del cigarral : zarzuela en tres actos : [vales de Don Lucas del Cigarral]*. Letra de los Sres. Luceño y Fernández Shaw. Reducció per a piano. Madrid : Pablo Martín, [189-?]. **2012-Fol-C 5/99**

–Amadeu Vives. *Bohemios : selección*. Particella de piano director. Madrid ; Barcelona [etc.] : Unión Musical Española, [1925?]. **M 3107/47**

–Amadeu Vives. *La Balada de la luz : zarzuela en un acto*. Letra de Eugenio Sellés. Reducció per a cant i piano. Bilbao ; Madrid : Sociedad Anónima Casa Dotesio, [ca. 1900]. **M 4242/58-59**

–Amadeu Vives. *Las Castañuelas : canción española*. Letra de F. Gras y Elias. Reducció per a cant i piano. Barcelona : Juan Bta. Pujol, [1898?]. **M 4246/5**

–Amadeu Vives. *Maruxa : argumento de la égloga en dos actos*. Barcelona : Impr. y Litografía Nuñez, [1914 o post.]. **C 400/1927**

–Joan Llongueras. Carta a Amadeu Vives. Barcelona, 17 de febrer de 1915. **Ms. 2161-2163, doc. 561**

–Amadeu Vives. *Los Flamencos : sainete lírico en dos actos*. Letra de Federico Romero y Guillermo Fernández Shaw. Reducció per a cant i piano. Bilbao [etc.] : Unión Musical Española, cop. 1929. **2010-Fol-C 11/25**

–Amadeu Vives. *El Talismán: obra póstuma*. Partitura i reducció per a veu i piano hològrafes. [1932?]. **M 1993**

–Postal promocional d'Amadeu Vives amb fotografia,

signatura i música autògrafa de "La buena ventura". Barcelona : Sindicato Musical Barcelonés Dotésio, [19--]. **Fons Junceda (Música)**

5. Escriptor, conferenciant i home compromès. La SAE

- Amadeu Vives. *Sofía : ensayos literarios*. Madrid : Atenea, 1923. **83-8-12812**
- Amadeu Vives. *L'Entusiasme es la sal de l'anima : conferència llegida a la ciutat de Mataró el dia 13 de novembre de 1926...* Barcelona : Llibreria Verdaguer, 1927. **M-8-527**
- Amadeu Vives. *Julia : ensayos literarios*. Madrid : Espasa-Calpe, 1971. **082.1 Col-12°**
- Amadeu Vives. Notes de teoria musical. 1920. **Ms. 2161-2163, doc. 1217**
- Sociedad de Autores Españoles. *La Propiedad intelectual*. Madrid : la Sociedad, 1914-. Mensual. **S-8-4414**
- Sociedad de Autores Españoles. *Catálogo general*. Madrid : la Sociedad, 1913-. Anual. **Ber-Fol-953**
- Joan Eugeni Morant, representat de la Sociedad de Autores Españoles a Barcelona. Carta a Amadeu Vives. 6 de juliol de 1917. **Ms. 2161-2163, doc. 440**
- Joan Estelrich. Circular adreçada a Amadeu Vives demanant la participació a la *Revue de Catalogne*. Barcelona, desembre de 1928. **Ms. 2161-2163, doc. 198**
- Francisc Cambó. Carta a Amadeu Vives. 12 de març de 1919. **Ms. 2161-2163, doc. 99**
- Miguel de Unamuno. Carta a Amadeu Vives. [1896 o 1897]. **Ms. 2161-2163, doc. 1010**
- Credencial de candidat com a regidor pel districte cinquè de Barcelona per a les eleccions municipals de 1931 a favor d'Amadeu Vives. Barcelona, 5 d'abril de 1931. **Ms. 2161-2163, doc. 1107**

6. Amadeu Vives i el món musical

- Maria Barrientos. Carta a Amadeu Vives. [1931-1932]. **Ms. 2161-2163, doc. 58**
- Tomás Bretón. Carta a Amadeu Vives. 20 de juny de 1919. **Ms. 2161-2163, doc. 92**
- Ruperto Chapí. Dues cartes a Amadeu Vives. Madrid, 6 de juny de 1902-28 de juny de 1907. **Ms. 2161-2163, doc. 132-133**
- Manuel de Falla. Carta a Amadeu Vives. París, 12 de febrer de 1910. **Ms. 2161-2163, doc. 200**
- Enric Granados. Dues cartes a Amadeu Vives. Febrer de 1900-Cerdanyola, dimecres 12. **Ms. 2161-2163, doc. 390-391**
- Joan Llongueras. Carta a Amadeu Vives. Barcelona, 16 de

juliol de 1928. **Ms. 2161-2163, doc. 577**

- Enric Morera. Carta a Amadeu Vives. Barcelona, 9 d'octubre de 1912. **Ms. 2161-2163, doc. 676**
- Eduard Toldrà. Carta a Amadeu Vives. Barcelona, 2 de juny de 1913. **Ms. 2161-2163, doc. 998**
- Joaquín Turina. Carta a Amadeu Vives. París, 2 de febrer de 1907. **Ms. 2161-2163, doc. 1009**
- David Santsalvador. Retrat d'Amadeu Vives. 1930. **XI.1 A 44**

Biblioteca de Catalunya

Carrer de l'Hospital, 56

08001 Barcelona

Tel. 93 270 23 00

Fax 93 270 23 04

A/e: bustia@bnc.cat

<http://www.bnc.cat>

De dilluns a divendres, de 9 a 20 h

Dissabtes, de 9 a 14 h

Amadeu Vives, l'emigrant

**Del 15 de desembre de 2014
al 14 de gener de 2015**